

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Titlul proiectului actului normativ

Propunerea legislativă – Lege pentru completarea Legii nr. 383 din 24 decembrie 2013 a apiculturii.

2. Motivul Emiterii Actului Normativ

Mierea este substanța naturală dulce produsă de albine *Apis mellifera* din nectarul platelor sau din secrețiile secțiunilor vii ale plantelor sau din excrețiile, pe secțiunile vii ale plantelor, ale insectelor care se hrănesc prin sucțiune din plante și pe care albinele le colectează, le transformă, combinându-le cu substanțe proprii specifice, le depozitează, le deshidratează, le adună și le lasă în faguri pentru a se macera și a se maturiza¹.

Datorită strânsei legături dintre calitatea mierii și originea sa, este indispensabilă furnizarea unor informații complete în acest sens, astfel încât consumatorul să nu fie indus în eroare cu privire la calitatea produsului. Interesul special al consumatorilor cu privire la caracteristicile geografice ale mierii și transparența completă în acest sens impun necesitatea includerii pe etichetă a țării de origine unde a fost recoltată mierea.

În anul 2021, Comisia Europeană a organizat o acțiune coordonată a Uniunii Europene pentru a evalua prevalența pe piață a mierii alterate cu zaharuri. Aceasta a confirmat ipoteza inițială, anume faptul că o parte semnificativă a mierii importate în Uniune este suspectă de nerespectarea prevederilor comunitare - 46% pe baza a 320 de mostre.²

Această rată a fost considerabil mai mare decât cea obținută în 2015-2017, anume 14%. Spre exemplificare, cel mai mare număr de loturi suspecte provine din China - 74%, deși mierea originară din Turcia a avut cea mai mare proporție relativă de probe suspecte - 93%.

Mai mult de jumătate dintre operatori au exportat loturi de miere suspecte de a fi fost alterate cu zaharuri străine, iar peste 60% dintre operatori au importat cel puțin un lot suspect.

Până în prezent, aproximativ 40 de operatori din Uniunea Europeană au fost anchetați, unii dintre aceștia fiind ulterior și sancționați. Investigațiile întreprinse de statele membre pe baza inspecției la fața locului, prelevarea de probe și examinarea acestora au demonstrat complicitatea dintre exportatori și importatori, cât și următoarele practici:

- i. Utilizarea siropurilor de zahăr pentru a altera mierea și a reduce prețul acesteia;
- ii. Analize adaptate astfel încât să fie evitate eventualele problematice ce ar putea fi găsite în legătură cu amestecurile de miere/zahăr;
- iii. Utilizarea de aditivi și coloranți pentru a adultera adevărata sursă botanică a mierii;

iv. Mascarea adevăratei origini geografice a mierii prin falsificarea informațiilor de trasabilitate.

De asemenea, menționăm faptul că inclusiv declararea sursei botanice sau a altor atribute este supusă unor practici frauduloase menite să modifice percepția consumatorului asupra calității și valorii mierii.

Mierea produsă într-o anumită zonă geografică și respectând metode de producție bine definite poate fi comercializată ca produs de calitate având caracteristici speciale – spre exemplu, Origine Geografică Protejată - DOP sau Indicație Geografică Protejată - IGP. Deoarece mierii DOP/IGP îi este atribuit un preț mai mare, în legătură cu acestea regăsim cel mai des declarații false ale originii.

Scopul etichetării este de a da consumatorilor informațiile necesare, suficiente, verificabile și ușor de comparat, astfel încât să permită acestora să aleagă acel produs care corespunde exigențelor lor din punct de vedere al nevoilor și posibilității lor financiare, precum și de a cunoaște eventualele riscuri la care ar putea fi supuși.

În plus, informațiile înscrise pe etichetă nu trebuie să inducă în eroare consumatorii, la achiziționarea produselor, în privința caracteristicilor alimentului și în special a naturii, identității, proprietăților, compoziției, cantității, durabilității, originii sau provenienței sale, precum și a metodelor de fabricație sau producție; atribuirii de efecte sau proprietăți alimentelor pe care acestea le posedă; sugerării că alimentul are caracteristici speciale atunci când în realitate toate produsele similare au astfel de caracteristici.

Considerăm astfel că simpla mențiune a țărilor de origine, în cazul unui amestec, este insuficientă pentru a asigura consumatorului un cadru suficient de informat pentru a lua o decizie care să corespundă exigențelor sale. Cele enunțate pot fi exemplificate prin următoarea situație: un produs este prezentat ca fiind amestec de miere în care este prezentă și mierea de origine românească, mențiunea respectivă fiind cea care să reprezinte motivul principal în alegerea produsului; cu toate acestea, aceasta se regăsește într-o cantitate redusă raportat la cantitatea totală, restul fiind completat cu miere provenind din alte state recunoscute a avea o calitate a mierii scăzute comparativ cu cea românească.

3. Impactul Socio-economic al Proiectului de Act Normativ

Efectele propunerii legislative se preconizează a fi unele pozitive pentru apicultorii români ale căror standarde privind criteriile de compoziție pentru miere sunt dintre cele mai apreciate, conducând astfel la o recunoaștere mult mai precisă a produselor acestora.

În plus, consumatorii vor putea alege produsele mai bine informați în legătură cu originea recoltării mierii, acesta reflectând un criteriu important în momentul achiziționării produsului.

Astfel, privind impactul propunerii pe termen mediu, considerăm că aceasta poate conduce la sprijinirea mediului de afaceri prin apropierea consumatorilor de producătorii autohtoni.

4. Impactul Financiar asupra Bugetului General – fără impact

5. Efectele Proiectului de Lege asupra Legislației în Vigoare

Forma în vigoare	Forma propusă
<p>Articolul 17¹ alin. (2)</p> <p>(2) Pentru amestecurile de miere provenite din comunitatea europeană și/sau țări terțe, producătorii, procesatorii și comercianții sunt obligați să afișeze vizibil pe etichetă țara sau țările de origine, după caz.</p>	<p>Articolul 17¹ alin. (2)</p> <p>(2) Pentru amestecurile de miere provenite din comunitatea europeană și/sau țări terțe, producătorii, procesatorii și comercianții sunt obligați să afișeze vizibil pe etichetă țara sau țările de origine, după caz și cantitatea corespunzătoare acestora exprimată în procente.</p>
	<p>Articolul 17³</p> <p>Se permite comercializarea produselor care nu sunt conforme cu art. 17¹, dar care au fost etichetate înainte de 1 octombrie 2023 în conformitate cu legislația în vigoare până la epuizarea stocurilor.</p>

¹ Lege nr. 383 din 24 decembrie 2013 a apiculturii, articolul 5

² The EU Agri-Food Fraud Network, EU coordinated action „From de Hives” (Honey 2021-2022)

În numele inițiatorilor:

Alin-Costel Prunean

Lóránt-Zoltán Sás

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI PROPUNERE LEGISLATIVĂ

LEGE
pentru completarea
Legii nr. 383 din 24 decembrie 2013 a apiculturii

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	Știrbu Cristian-Paul	NEAFILIAT	
2.	TOBA DANIEL LIVIU	NEAFILIAT	
3.	BENGA TUDOR VLAD	NEAFIL	
4.	LUPCI ANDREI	NEAFILIAȚ	
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			